

SPRAWOZDANIE Z NADZORU ŚRODOWISKOWEGO

prowadzonego na odcinku budowy autostrady A1 Toruń- Stryków, na odcinku od węzła "Kowal" do węzła "Sójki" od km 215+850 do km 245+800.

OKRES SPRAWOZDAWCZY KWIECIEŃ 2011.

Podstawa wykonania opracowania:

Umowa nr 3/08/U/2010 zawarta w dniu 20.08.2010 pomiędzy GDDKiA o/Łódź z siedzibą przy ul. Roosevelta 9, 90-056 Łódź, a Konsorcjum firm: Zakłady Budownictwa Mostowego Inwestor Zastępczy Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Julianowskiej 13, 03-338 Warszawa oraz SGS Polska Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bema 83, 01-233 Warszawa.

Przedmiot umowy: *Zarządzanie Kontraktem*: Budowa Autostrady A1 Toruń - Stryków, na odcinku od węzła "Kowal" do węzła "Sójki" od km 215+850 do km 245+800, w tym pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót. Rozdział 2 OWU, Charakter usług, Art. 11. Zakres usług, pkt. 11.8 Konsultant jest zobowiązany z uwzględnieniem art. 5.7 do: pkt. 58) W ramach Usługi obowiązkami Inżyniera są również pkt. k) przekazywanie Zamawiającemu comiesięcznych sprawozdań z prowadzonego nadzoru środowiskowego w trakcie prowadzonych prac budowlanych. Sprawozdania miesięczne należy przekazywać Zamawiającemu do dnia 15 każdego miesiąca.

1. Sprawozdanie przedstawia sposób wypełniania przez Wykonawcę robót budowlanych, konsorcjum firm: SRB Civil Engineering Ltd Wilton Works – Lider, Naas Road, Clondalkin, Dublin 22 Irlandia , John Sisk & Son Ltd Wilton Works – Partner, Naas Road, Clondalkin, Dublin 22 Irlandia ,Roadbridge – Partner, 1 Mount Kennett Place, Henry St., Limerick, Irlandia, BUDBAUM S.A. – Partner, ul. Wojsk Ochrony Pogranicza 9B, 15-381 Białystok wymogów:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 (RDOŚ – 04.00.6613/12/08/09/KŚ oraz Postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS,
- Raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko (Autostrada A-1 Toruń-Stryków – zadanie I Czerniewice – granica woj. kuj.-pom/łódzkiego od km 159+900 do km 230+817)– etap DUŚ wraz z załącznikami,
- Suplementu do Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Autostrada A-1 Toruń-Stryków – zadanie I Czerniewice – granica woj. kuj.-pom/łódzkiego od km 159+900 do km 230+817)– z etapu ponownej oceny oddziaływania na środowisko wraz z załącznikami,
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi nr 5/2009 z dnia 18 lutego 2009 (RDOŚ – 10-WOOS/6613/281/08/09/gp),

- Postanowienie RDOŚ w Łodzi z dnia 25.06.2010 r. znak RDOŚ-10-WOOS/6613/1418/pp/11/10/gp,
- Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z etapu ponownej oceny oddziaływania na środowisko (Autostrada A-1 Toruń-Stryków – zadanie I Czerniewice – granica woj. kuj.-pom./łódzkiego od km 159+900 do km 230+817) wraz z załącznikami,
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08),
- Postanowienia RDOŚ w Warszawie z dnia 13.07.2010 r. znak RDOŚ-14-WOOS-II-I.J-6613-147/2010,
- Raportów o oddziaływaniu na środowisko z etapu DUŚ oraz z etapu ponownej oceny oddziaływania na środowisko (odcinek 1A i 1b od km 230+817 do km 245+800,
- Decyzji RDOŚ w Bydgoszczy znak: RDOŚ.04.PN.6631/94-1/10/MO z dnia 28.01.2010 r., w sprawie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do dziko występujących roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- Decyzji RDOŚ w Łodzi znak: RDOŚ-10-WPN.I-6631-132/10/kb z dnia 30.12.2010 r., w sprawie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do dziko występujących roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- Decyzji RDOŚ w Warszawie znak: WPNI.6402.1.2011.EB z dnia 14.01.2011 r., w sprawie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do dziko występujących roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- Opracowań pt. „Monitoring siedlisk i szlaków migracji herpetofauny w rejonie budowy autostrady A1 na odcinku od granicy województwa kujawsko-pomorskiego/łódzkiego do węzła Stryków włącznie – wyniki inwentaryzacji wiosennej wraz z opracowaniem zabezpieczeń na etap budowy i eksploatacji autostrady” oraz „Monitoring siedlisk i szlaków migracji herpetofauny w rejonie budowy autostrady A1 na odcinku od granicy województwa kujawsko-pomorskiego/łódzkiego do węzła Stryków włącznie – wyniki inwentaryzacji jesiennej”.
- Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., (Dz.U. 2001 Nr 62 poz.627 z późn. zm.),
- Ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2004 nr 92 poz.880. z późn. zm.),
- Ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007 r., (Dz.U. 2007 Nr 75 poz. 493 z późn. zm.),
- Ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 628 z późn. zm.)

2. Odniesienie do wybranych wymagań określonych w decyzjach środowiskowych, postanowieniach uzgadniających jak również zaleceniach raportów oddziaływania na środowisko wraz z opisami realizacji poszczególnych działań z zakresu

ochrony środowiska w objętym sprawozdaniem okresie. Przedmiotowy odcinek budowy autostrady położony jest na terenie 3 województw i co za tym idzie wymagania określone w decyzjach środowiskowych, postanowieniach uzgadniających RDOŚ oraz zaleceniach raportów o oddziaływaniu na środowisko w niektórych przypadkach się powtarzają. W celu bardziej przejrzystego raportowania pogrupowano je według poszczególnych grup oddziaływań na środowisko.

2.1 Wymagania dotyczące wykorzystania terenu w fazie realizacji.

2.2 Organizacja i prowadzenie zaplecza technicznego budowy.

Zaplecze techniczne budowy prowadzone było w sposób prawidłowy zgodny z przepisami dot. ochrony środowiska. Wykorzystywany sprzęt techniczny i maszyny budowlane posiadają korzystne parametry techniczne i nie zagrażają przedostawaniu się substancji szkodliwych do wód i gleb. Nawierzchnia placów postojowych dla maszyn jest utwardzona. Bazy transportowe sprzętu mechanicznego oraz place składowe zlokalizowane są w pasie inwestycji, co gwarantuje brak niekorzystnego oddziaływania na lokalną przyrodę. Zaplecza budowy wyposażone są w sanitariaty z bezpiecznym systemem ujmowania oraz gromadzenia ścieków socjalno-bytowych w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, przystosowanych do transportu kołowego (zastosowanie mobilnych sanitariatów). Zawartość jest regularnie opróżniana przez uprawnione podmioty. **Wymaganie zrealizowane:** pkt. 4 i 5 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 (RDOŚ – 04.00.6613/12/08/09/KŚ), pkt.5 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 5/2009 z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08), pkt 2.4 i 2.7 z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp). Zaleceń z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z etapu ponownej oceny oddziaływania na środowisko (Autostrada A-1 Toruń-Stryków – zadanie I Czerniewice – granica woj. kuj.-pom/łódzkiego od km 159+900 do km 230+817).

2.3 Gospodarka odpadami

W raportowanym okresie podstawowym źródłem odpadów były te pochodzące z prac związanych, robotami ziemnymi, robotami konstrukcyjno – budowlanymi obiektów inżynierskich, usuwaniem kolizji z uzbrojeniem terenu, eksploatacją maszyn i urządzeń drogowych i budowlanych, pobytem ludzi w pasie roboczym (odpady komunalne). Postępowanie z odpadami prowadzone jest w oparciu o Program Gospodarki Odpadami. Uprawnione do tego podmioty na bieżąco odbierają powstające w trakcie budowy odpady. Na terenie budowy powstały punkty z absorbentem, z których pracownicy będą korzystać na wypadek powstania wycieku. Punkty te są oznaczone, widoczne dla wszystkich. Usunięto również wyciek pochodzący z awarii koparki w okolicach km 232+000. W związku z zaistniałymi awariami sprzętu budowlanego przy wykonywanych pracach została powołana grupa ludzi zajmująca się kontrolowaniem i usuwaniem wszelkich wycieków oraz zanieczyszczeń z awarii. W objętym sprawozdaniem okresie Wykonawca robót budowlanych nie raportował powstawania odpadów niebezpiecznych.

Wymagania zrealizowane: pkt 2.10 z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp), pkt II ppkt 5 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 5/2009 z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08), pkt II ppkt 6 i 7 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 (RDOŚ – 04.00.6613/12/08/09/KŚ),

2.4 Ochrona wód

Zastosowane są rozwiązania techniczne i organizacyjne gwarantujące ochronę wód powierzchniowych oraz ich swobodny przepływ w celu zachowania powiązań naturalnych

przyrodniczych. Czynności ingerujące w koryta cieków wodnych są ograniczane do niezbędnego minimum. Wielkość przepływów w ciekach wodnych nie jest zmieniana czy też ograniczana. Na ciekach wodnych przechodzących przez pas budowanej autostrady wykonane są tymczasowe przepusty gwarantujące zachowanie ciągłości przepływów. Woda z terenu inwestycji odpompowywana jest poza jej teren tylko w tych miejscach w których występują problemy z jej nadmiarem (głównie z wykopów pod fundamenty obiektów mostowych). **Wymagania zrealizowane:** nr 11 i 14 w Postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS, pkt. 2.16, 2.17, 2.18 z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp), pkt II ppkt 10 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 5/2009 z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08), nr 12 określony w Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009.

2.4 Hałas i drgania

Zasięg uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy został określony w raportach oddziaływania na środowisko na ok. 230 m. Na etapie realizacji prac budowlanych zaleca się ich wykonywanie w porze dziennej w rejonach zabudowy mieszkalnej. Nieznaczne obniżenie hałasu, zwłaszcza jego uciążliwości na terenach przyległych do placu budowy, można uzyskać przez odpowiednie usytuowanie maszyn (w sposób taki, aby hałas poszczególnych maszyn nie nakładały się na siebie), a także przez grupowanie maszyn w jednym miejscu (pozwala to na zmniejszenie obszaru narażonego na ponadnormatywny hałas). W raportowanym okresie roboty budowlane prowadzono przez 7 dni w tygodniu na 2 zmianach roboczych. Czas pracy: 6:00 – 21:00. Na obszarach chronionych akustycznie nie dochodziło do przekroczeń godzin czasu pracy tj. pomiędzy 6:00 – 22:00. Prace związane z transportem materiałów i kruszyw nie miały wpływu na nadmierne pylenie podczas ich transportu. Powstawanie pyłu minimalizowano poprzez systematyczne polewanie dróg serwisowych wodą z beczkwozów. Wodę pozyskiwano z wykopów w których się gromadziła. Jest to racjonalny sposób postępowania zgodny z zaleceniami środowiskowymi.

Wymagania zrealizowane: pkt. 2.9 ppkt. c i d z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp), pkt II ppkt 2 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 5/2009 z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08), nr II pkt 11 określony w Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009.

Drgania. Zarówno w decyzjach środowiskowych, jak i w projekcie budowlanym nie przewidziano środków dla ochrony budynków przed wibracjami. W celu określenia wpływu drgań wykonano analizy diagnostyczne zgodnie z zaleceniami wskazanymi w raportach oddziaływania na środowisko. Dla całego odcinka budowy autostarty opracowano ocenę stanu technicznego budynków sąsiadujących bezpośrednio z drogą przed rozpoczęciem robót budowlanych. Stosowna dokumentacja została przekazana przez Wykonawcę robót budowlanych do Inżyniera Kontraktu. W ten sposób możliwe będzie określenie rzeczywistego oddziaływania drgań na otoczenie. W uzasadnionych przypadkach może okazać się konieczne wykonanie niezbędnych zabezpieczeń budowli. W raportowanym okresie nie wpłynęły do Inżyniera wnioski o szkodach powstałych w wyniku drgań pochodzących z terenu budowy. W związku z tym nie wykonywano dodatkowych zabezpieczeń budowli przed drganiami.

2.6 Ochrona zabytków

Na całym odcinku budowy autostrady prowadzony jest stały nadzór archeologiczny prowadzonych robót zarówno ze strony Wykonawcy jak i Inżyniera Kontraktu. Z

prowadzonego

nadzoru przygotowywane są comiesięczne raporty stanowiące załącznik do miesięcznego raportu Inżyniera Kontraktu przedstawianego Zamawiającemu. **Wymagania zrealizowane:** nr 21 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009, pkt. 2.20 z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp). Na stanowisku archeologicznym w miejscowości Dąbrówka km 216+400 – 216+600 w bieżącym okresie sprawozdawczym zakończono badania archeologiczne. W raportowanym miesiącu stanowisko archeologiczne roboczo określone jako: Niedrzew II – km 237+900 – 238+025 czeka na podjęcie ratowniczych badań archeologicznych. Na stanowisku archeologicznym Dziankowo – km 227+240 – 227+300 prowadzono ratownicze badania archeologiczne. Dwa odkryte zostały dwa nowe stanowiska archeologiczne zlokalizowane w km 237+200 oraz 239+800 czekają na podjęcie wykopaliisk. Prace budowlane są wstrzymane w tych lokalizacjach.

2.7 Urządzenia ochrony środowiska

W raportowanym okresie sprawozdawczym nie kontynuowano prac na obiekcie PZG 195A w km 237+700,00 – przejście dla zwierząt. Na obiekcie ekologicznym E6, km 222+195 zakończono kucie wszystkich pali. Rozpoczęto prace związane ze zbrojeniem i betonowaniem ław fundamentowych. Na obiekcie ekologicznym E7, km 223+695 kontynuowano wbijanie pali.

Ponadto realizowano prace związane z budową przepustów pełniących również funkcje ekologiczne. Roboty kontynuowano na 29 obiektach.

Wykonywano wykopy pod przepusty, montaż prefabrykatów skrzynkowych, betonowanie płyty dennej, wykonanie fundamentu z kruszywa, montowano górne segmenty, oraz gabiony jak również uszczelniano styki. Prace są kontynuowane na wszystkich przepustach wymienionych w decyzjach środowiskowych.

Trwają również prace związane z budową przejść dolnych dla średnich zwierząt wymienionych w decyzjach środowiskowych.

2.8 Wycinka zieleni

Drzewa nieprzeznaczone do wycinki zostały zabezpieczone przed uszkodzeniami. Miejsca newralgiczne, w których wskazano konieczność wykonania zabezpieczeń zostały zabezpieczone. Trwa okres lęgowy ptaków i wycinka drzew nie jest wykonywana. Nie odnotowano w raportowanym okresie naruszeń wymagań w tym zakresie. **Wymagania zrealizowane:** pkt II ppkt 6 i 7 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 5/2009 z dnia 20 lutego 2009 (RDOŚ – 14-WOOS-II-BP-6613-007/08), nr 9 i 10 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009, pkt. 2.11 i 2.12 z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (decyzja z dnia 18 lutego 2009 roku, znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/281/08/09/gp).

2.9 Ochrona przyrody

Na budowanym odcinku autostrady sprawowany jest stały nadzór przyrodniczy prowadzonych robót budowlanych. Monitoring ekologiczny inwestycji prowadzony jest w porozumieniu z Mazowiecko-Świętokrzyskim Towarzystwem Ornitologicznym. Kontynuowano prace związane z likwidacją siedlisk na odcinku: granica województwa kujawsko-pomorskiego do węzła Sójki od km 230+817 do km 245+800 oraz na odcinkach położonych w województwie łódzkim: od km 230+889 do km 232+536, od km 233+802 do km 235+462 oraz od km 237+346 do km 245+800.

Prowadzona była czynna ochrona migrujących płazów polegająca na odławianiu ich do wkopanych w ziemię wiaderek. Płazy dostające się do wiaderek były wybierane i wynoszone do siedlisk wytypowanych, jako zastępcze. Warunki termiczne w kwietniu miały wpływ na bardzo intensywną migrację płazów. Prace były wykonywane prawidłowo. **Wymagania zrealizowane:** nr

19 z Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009r 20-23 z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS.

Wymagania dotyczące montażu siatki zabezpieczającej w celu ograniczenia możliwości wejścia płazów na teren budowy zostały również zrealizowane.

Wymaganie nr 24 określone w Postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS, **wymaganie I.3** z postanowienia uzgadniającego RDOŚ w Warszawie z dnia 13.07.2010 r. oraz **wymaganie 2.3.12a** postanowienia RDOŚ w Łodzi z dnia 25.06.2010 r., znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/1418/pp/11/10/gp. Prace związane z wykonaniem ogrodzeń siedlisk i stanowisk herpetofauny kontynuowano w bieżącym okresie sprawozdawczym zgodnie z zaleceniami wskazanymi w opracowaniu pt. „Monitoring siedlisk i szlaków migracji herpetofauny w rejonie budowy autostrady A-1 na odcinku od granicy województwa kujawsko-pomorskiego/łódzkiego do węzła Stryków włącznie – wyniki inwentaryzacji wiosennej wraz z opracowaniem zabezpieczeń na etap budowy i eksploatacji, oraz zaleceniami w wydanych decyzjach administracyjnych i postanowieniach uzgadniających Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska w Łodzi, Warszawie i Bydgoszczy. W raportowanym okresie zostały wykonane prawie wszystkie ogrodzenia z siatki wzdłuż pasa autostrady:

- masowe użytkowanie dróg leśnych do transportu. W trakcie przeprowadzanych kontroli terenu budowy nie odnotowano faktu masowego użytkowania dróg leśnych do transportu. **Wymagania zrealizowane:** nr 8 z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS,
- zabezpieczane wykopów siatkami ochronnymi - nie stwierdzono w trakcie wizyt na placu budowy, aby do wykonywanych wykopów wpadały zwierzęta. **Wymagania zrealizowane:** nr 25 z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 kwietnia 2010 r. (RDOŚ - 04.00.6613-458/09/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-20/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-21/10/ADS, RDOŚ - 04.00.6613-22/10/ADS.
- obserwacje populacji ptaków, płazów, ssaków – w trakcie każdej wizyty na terenie budowy prowadzone są obserwacje populacji zwierząt. W raportowanym okresie nadzór przyrodniczy Inżyniera Kontraktu notował aktywność następujących gatunków zwierząt:
Ssaki: Sarna (*Capreolus capreolus L.*) – pojedyncze osobniki żerujące na polach wzdłuż budowanego odcinka autostrady, różne lokalizacje,
Ptaki:
 1. Kruk (*Corvus corax L.*), km 238+200, osobnik przelatujący bezpośrednio nad pasem inwestycji, obserwacja powtórna w tej lokalizacji.
 2. Bocian biały (*Ciconia ciconia L.*) – osobniki gniazdujące w sąsiedztwie pasa inwestycji na starych miejscach lęgowych, gniazdo na topoli km 223+900 oraz na słupie telegraficznym przy drodze gminnej w Unisławicach. Osobnik żerujący w km 239+200 w sąsiedztwie cieku wodnego. Bezpośrednio niezagrożone.
 3. Błotniak łąkowy (*Circus pygargus*) – osobnik polujący nad łąką w pasie inwestycji, km 220+300.

Nie odnotowano negatywnego oddziaływania robót na lokalne populacje obserwowanych gatunków. Nie odnotowano również żadnego przypadku padnięcia zwierzęcia w związku z prowadzonymi

robotami budowlanymi. W związku z powyższym konieczność wprowadzania nadzoru ekologicznego (w szczególności ornitologicznego) określonego pkt II.19 Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 (RDOS – 04.00.6613/12/08/09/KŚ nie była konieczna na obecnym etapie realizacji inwestycji.

2.10 Ochrona powietrza.

W trakcie budowy autostrady i towarzyszących jej obiektów podstawowym źródłem emisji substancji zanieczyszczających powietrze jest praca urządzeń i maszyn wykorzystywanych przy budowie (koparki, ładowarki, spychacze, walce drogowe, urządzenia do rozścielania asfaltu, mobilne agregaty prądotwórcze, mobilne sprężarki i inne). Maszyny tego rodzaju są napędzane olejem napędowym. W fazie budowy występują emisje bezpośrednio z placu budowy oraz z dróg dojazdowych. Intensywność i rodzaje emisji są związane z etapem prac: podczas robót ziemnych – dominować będzie niezorganizowana emisja pyłów, podczas budowy konstrukcji nawierzchni – emisja tlenków azotu, lotnych związków organicznych (VOC). Jak wynika z obliczeń przedstawionych we wszystkich raportach środowiskowych, wielkość emisji z maszyn roboczych nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych stężeń w powietrza poza liniami rozgraniczającymi drogi. W raportowanym okresie pracowało na budowie w sumie 567 różnych maszyn budowlanych. Z czego największą grupę stanowiły samochody ciężarowe (wozidła, betonowozy, wywrotki, itp.) oraz koparki. Dużą liczbę stanowiły również agregaty prądotwórcze, pompy do wody oraz zagęszczarki. W stosunku do okresu poprzedniego jest to znaczący wzrost zaangażowania urządzeń. W raportowanym okresie nie zauważono ponadnormatywnego poziomu zanieczyszczenia powietrza. W miejscu prowadzenia robót w raportowanym okresie występująca emisja pyłu, związana z wykonywaniem prac ziemnych, poruszaniem się pojazdów po nieutwardzonych drogach gruntowych, jak również z transportem materiałów sypkich była ograniczana poprzez polewanie dróg technologicznych wodą. Pozyskiwano ją głównie z odwadniania wykopów obiektów inżynierskich.

2.11 Ochrona powierzchni ziemi.

Bezpośrednie oddziaływanie w czasie budowy autostrady na powierzchnię ziemi i glebę było lokalne. Na obecnym etapie realizacji inwestycji masy ziemne są magazynowane tymczasowo i gromadzone selektywnie w postaci hałd humusu zlokalizowanych w różnych kilometrażach. Będą one wykorzystane na terenie prowadzonej inwestycji do niwelacji terenu. W raportowanym okresie odnotowano fakt zanieczyszczenia powierzchni gruntu wyciekami oleju. Wykonawca robót budowlanych podjął działania mające na celu eliminowanie tego typu sytuacji. Do neutralizowania powstających wycieków został powołany specjalny zespół, którego zadaniem będzie monitorowanie powstających zanieczyszczeń oraz ich neutralizacja odpowiednim sprzętem. Wykorzystywany sprzęt techniczny i maszyny budowlane poza pojedynczymi przypadkami posiadają korzystne parametry techniczne i nie zagrażają przedostawaniu się substancji szkodliwych do gleb. Nawierzchnia placów postojowych dla maszyn, bazy transportowe place składowe są utwardzone. Wszystkie niezbędne obiekty i place zlokalizowane są w pasie inwestycji, co gwarantuje brak niekorzystnego oddziaływania na powierzchnię ziemi. Poza liniami rozgraniczającymi inwestycji powierzchnia ziemi pozostaje nieuszkodzona.

3. Wnioski wynikające z kontroli realizacji przez Wykonawcę robót budowlanych zaleceń ochronnych w przypadku konieczności ich stosowania.

- w związku z pojedynczymi przypadkami zanieczyszczenia powierzchni gruntu wyciekami oleju konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na tego typu sytuacje oraz podejmowane przez Wykonawcę robót budowlanych działań

- ochronnych i zabezpieczających,
- po zakończeniu okresu migracji płazów konieczne będzie wykopanie i zasypianie pułapek żeby nie wpadały tam przypadkowe zwierzęta.

4. Opis działań związanych z ochroną środowiska planowanych do zrealizowania w następnym okresie sprawozdawczym.

- 4.1** Kontynuowane będą prace związane z budową przepustów i przejść dla zwierząt.
- 4.2** W następnym okresie sprawozdawczym kontynuowana będzie czynna ochrona płazów, w tym poprawa szczelności tymczasowych płotków zabezpieczających przed wkroczeniem płazów na teren budowy.
- 4.2** Wykonawca planuje rozpoczęcie prac związanych z budową wytwórni mas bitumicznych na potrzeby inwestycji. Wytwórnie zlokalizowane będą przy węźle Kowal oraz węźle Sójki. Trwają uzgodnienia w tym zakresie z właściwymi urzędami.
- 4.3** Nadzór ekologiczny (w szczególności ornitologiczny) określony w pkt II.19 Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2009 z dnia 15 kwietnia 2009 (RDOŚ – 04.00.6613/12/08/09/KŚ) został wprowadzony. Wykonywany jest w porozumieniu z Mazowiecko-Świętokrzyskim Towarzystwem Ornitologicznym. Prowadzone są obserwacje ornitologiczne do końca trwania okresu lęgowego ptaków.
- 4.4** Kontynuacja nadzoru nad awariami sprzętu budowlanego przy wykonywanych pracach pod kątem powstawania wycieków oraz zanieczyszczeń substancji szkodliwych do środowiska. Kontynuacja bieżącego sprzątnięcia placu budowy z powstających odpadów, ich segregacja oraz porządkowanie materiałów budowlanych.
- 4.5** Podsumowując należy stwierdzić, że warunki określone w poszczególnych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach i postanowieniach uzgadniających odpowiednich regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska są realizowane.

5 Przedstawienie wniosków z konsultacji z ekspertami.

W dniu 22.04.2011 r., odbyła się kontrola RDOŚ Bydgoszcz w rejonie węzła Kowal. W dniu 28.04.2011 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez RDOŚ Bydgoszcz dotyczące wniosków pokontrolnych i wyjaśnień związanych z budową węzła Kowal. Wszystkie zalecenia przekazane przez RDOŚ Bydgoszcz zostały przekazane wykonawcy. Dotyczyły one wyjaśnienia nieścistości likwidacji zbiorników nr 87 i 88, poprawek w instalacji płotków (szczelność, zastosowanie tzw. „zawijek” ma końcach wygrodzeń i konieczności podjęcia formalnych działań (wniosek o pozwolenie likwidacji zbiornika z kompensacją) w sprawie likwidacji zbiornika i zabezpieczenia płazów w obrębie węzła Kowal.

6 Propozycje rozwiązań zamiennych i dodatkowych.

Nie stwierdzono konieczności stosowania rozwiązań zamiennych i dodatkowych

7 Dokumentacja fotograficzna ilustrująca podjęte działania z zakresu zabezpieczenia środowiska.

Postęp robót na obiekcie E-6, przejście dla zwierząt, km 222+195

Postęp robót na obiekcie E-6, przejście dla zwierząt, km 222+195

Kontrola pułapek do odłowu migrujących płazów, km 220+700

Kontrola pułapek do odłowu migrujących płazów, km 222+300

Obserwacje populacji ptaków, żerujący bocian, km 239+100 w bezpośrednim sąsiedztwie pasa inwestycji

Kontynuacja montażu siatki ograniczającej możliwość wejścia płazów na teren budowy, km 224+900

Obserwacje populacji ptaków, osobnik błotniaka polujący nad łąką w pasie inwestycji, km 220+300

Zabezpieczenia drzew, km 224+800

Obserwacje populacji ptaków, bocian gniazdujący na topoli km 223+900

Przepust, montaż gabionów, km 229.

Przepust, montaż gabionów i obsypywanie ziemią, km 222+700

Ograniczanie powstawiania pyłu podczas transportu, km 227+300

SPRAWOZDANIE
W IMIENIU
ZAMAWIAJĄCEGO
PRZYJĄŁ

SPRAWOZDANIE
W IMIENIU INŻYNIERA
PRZYGOTOWAŁ

10.05.2011 MARCIN KAPEL

..... *KA*

(data i podpis)

.....
(data i podpis)

Tadeusz J. Sibiga
Inżynier Resydent

